

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ

Третяк Юлія Віталіївна

студентка, 1 курс, 5 група,
Слідчо-криміналістичний інститут,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
молодший консультант юридичної клініки,
Україна, м. Харків
e-mail: tretyakgv@yandex.ru

Зростання обсягів інформації пояснюється змінами в суспільному, економічному, політичному житті та безпосередньо в науковій сфері. За таких умов виникає проблема інформаційної дезорієнтації. Поширення набули інформаційні і комунікаційні технології, змістом яких стало створення інформаційного ресурсу та його збереження, передача інформації, надання різного роду інформаційних послуг. Така ситуація значно збільшила можливості щодо формування знань, які забезпечили б громадян, суб'єктів господарювання, суспільства, держави нематеріальним капіталом. А отже, видозмінюється досить відома формула К. Маркса «Гроші – Товар – Гроші» до виду: «Гроші – Інформація – Товар – Гроші» [4, с. 4].

Звичайно, за таких умов суб'єкти підприємництва починають розуміти, що впливати на людей можна саме за допомогою інформаційних технологій. Уже зараз, майже всі економічно розвинені країни переходять на використання переваг нових інформаційних технологій у будь-яких сферах життя, серед них: комерційна, банківська, виробнича тощо. Доказом цього є зростання обсягу «електронних грошей», торгівлі в режимі «on-line». Зрозуміло, що ці процеси не обійшли й України.

Важливо окреслити основні проблеми, які виникають у користувачів, серед них є найбільш поширеним низька купівельна спроможність та відносно невисока питома вага користувачів мережі. Також існує і транснаціональна загроза, використанням не тільки «традиційних» методів шахрайства, але й технологічно складні схеми, що підсилюється. Для того, щоб запобігти як конкретній загрози, так і потенціальній, треба забезпечити систему інформаційної безпеки професійними, висококласними спеціалістами, підготовленими з урахуванням сучасних досягнень науки, техніки та виробництва, які могли б працювати у всіх сферах народного господарства [3, с. 13].

У березні 2001 р. експерти з ФБР повідомили, що хакери з Росії та України упродовж року зламали захист десятків онлайн-банків й одержали несанкціонований доступ до даних понад мільйона кредитних карток. Ці хакери є добре організовані, а їх інтереси набагато ширші, ніж декілька нелегальних операцій із кредитними картками. За даними ФБР, вони шантажують веб-сайти і вимагають викуп, загрожуючи опублікувати подробиці про слабкі місця в їх захисті, а також пустити в хід викрадені кредитні картки. Крім того, хакери займалися й прямим рекетом, вимагаючи від компаній плати за ненапад на їх системи. Прямих збитків, пов'язаних із цими атаками, зазнають продавці, емітенти кредитних карток і покупці, але збиток, заподіяний довірі споживачів, може виявитися набагато серйознішим [2, с. 25].

За інформацією НЦБ Інтерполу в Україні в нашій державі комп'ютерна злочинність ще не набула значних масштабів, але її прояви вже зафіксовані. Серед найбільш відомих слід згадати подію грудня 2000 р., коли за інформацією головного інженера компанії «УкрСат» були здійснені спроби знищення офіційного web-сайта Президента України. У той же час зафіксована інформаційна диверсія проти Інтернет-провайдера «УкрНет», що мала на меті отримання інформації про поштові скриньки компанії.

Однак це не говорить про те, що ситуація з електронним бізнесом в Україні безнадійна. Незважаючи на те, що він дозволяє значно прискорити динаміку економічних процесів, треба звертати увагу на створення умов для його комфортного ведення. Це стосується не тільки збільшення кількості автоматичних телефонних станцій, довжини і якості ліній зв'язку, а й впровадження нормативно-правової бази, створення спеціальних підрозділів по боротьбі з відповідними злочинами. Більш того, було організовано Форум по безпеці розрахунків і операцій із платіжними картками, його найбільшим досягненням стала система обміну інформацією між банками про шахрайства з платіжними картками.

Наразі Україна плідно співпрацює з ЄС. За словами посла України при ЄС: «...зараз ми обговорюємо ідею щодо можливості створити спільне Бюро з розслідування шахрайства разом з OLAF (OLAF – Європейський офіс боротьби з шахрайством), щоб гарантувати відповідний моніторинг та контроль за використанням грошей ЄС в Україні» [1].

Отже, важливим є той факт, що при координації діяльності всіх зацікавлених сторін електронний бізнес зможе стати каталізатором для підйому всієї економіки України.

Список використаної літератури

1. В Україні можуть створити Бюро боротьби з шахрайством для контролю за використанням грошей ЄС [Електронний ресурс] // УНІАН. – Електрон. дані. – Київ, 2015, 23 квіт. – Режим доступу : <http://economics.unian.ua/finance/1070787-v-ukrajini-mojut-stvoriti-byuro-borotbi-z-shahraystvom-dlya-kontrolyu-za-vikoristannyam-groshey-es.html> (дата звернення: 25.05.2016). – Назва з екрана.
2. Гуцалюк М. Проблеми організаційно-правового забезпечення захисту інформаційних систем в Internet / М. Гуцалюк // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – Київ, 2000. – С. 24–27.

3. Згуровський М. Проблеми інформаційної безпеки в Україні, шляхи їх вирішення / М. Згуровський // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. Київ, 2000. – С. 10–14.

4. Зубок М. І. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності / М. І. Зубок. – Київ : ГНОЗІС, 2015. – 216 с.